

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою
Кафедра екології, технологій захисту навколошнього середовища та
лісового господарства

05-02-118

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О. А. Лагоднюк

“ ” 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline
Екологічне інспектування
Ekoloichne inspektuvannya

спеціальність	101 Екологія
specialty	101 Ecology
спеціальність	183 «Технології захисту навколошнього середовища»
specialty	Environmental protection technologies

(шифр і назва спеціальності)
(code and name of the specialty)

Рівне – 2019

Робоча програма навчальної дисципліни “Екологічне інспектування” для студентів спеціальності 101 – Екологія, 183 – Технології захисту навколишнього середовища. Рівне: НУВГП, 2019. 21 с.

Розробник: : Стецюк Людмила Миколаївна, к.с.-г.н., доцент,
доцент кафедри екології, технології захисту
навколишнього середовища та лісового
господарства.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри екології,
технології захисту навколишнього середовища та лісового
господарства

Протокол від “11 ” червня- 2019 року № 14

Завідувач кафедри екології, технології захисту
навколишнього середовища та лісового господарства.

_____ (М.О.Клименко)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 101 –
Екологія, 183 Технології захисту навколишнього середовища.

Протокол від “11 ” червня 2019 року № 10

Голова науково-методичної комісії _____ (М.О. Клименко)

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Екологічне інспектування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Екологія».

Мета курсу полягає у плануванні, проведенні інспекторських перевірок з питань дотримання екологічного законодавства суб'єктами діяльності, застосовувати заходи впливу за результатами перевірок, проводити додаткові екологічні обстеження, виміри та лабораторні дослідження, розраховувати розміри відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок сконення правопорушень екологічного характеру. Міждисциплінарні зв'язки: вибіркова навчальна дисципліна «Екологічне інспектування» спирається на знання, здобуті студентами при вивчені «Ботаніки», «Загальної екології». Набуті знання і уміння використовуються при вивчені таких дисциплін, як «Загальна екологія», «Системний аналіз якості НС». Вивчення курсу передбачає цілеспрямовану роботу над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Екологічне інспектування – це навчальна дисципліна, що вивчає взаємовідносини між об'єктами та суб'єктами господарювання, антропогенний вплив на середовище існування біорізноманіття і стан природних ресурсів, порядок визначення збитків, завданіх довкіллю. майбутньому забезпеченість природними ресурсами та здоров'я української нації.

Ключові слова: інспекція, інспектор, екосистема, протоколи.

Annotation

Environmental inspection is a discipline that studies the relationship between objects and economic entities, anthropogenic impact on the

habitat of biodiversity and the state of natural resources, the procedure for determining the damage caused by the environment. future supply of natural resources and health of the Ukrainian nation.

Key words: inspection, inspector, ecosystem, protocol.

1. Опис навчальної дисципліни «Екологічне інспектування»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів відповідних ECTS – 4	Галузь знань 10 Природничі науки Спеціальність 101 Екологія 183 Технології захисту навколишнього середовища		за вибором студента
Модулів – 2		<i>Рік підготовки</i>	
Змістових модулів – 2		3	4
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 20+20 СРС -40+40	Рівень вищої освіти: бакалавр	<i>Лекції</i> 20 2 <i>Практичні</i> 20 10 <i>Самостійна робота</i> 80 108 <i>Вид контролю:</i> залік	

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 44,4% до 55,6%;

для заочної форми навчання – 11,1% до 88,9%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни “Екологічне інспектування” студентами-екологами є усестороннє ознайомлення з процедурою екологічного інспектування та вивчення основних складових екологічного інспектування. Студенти, що спеціалізуються в галузі охорони природи, мають одержати теоретичні знання і практичні навики в організації і проведенні екологічного інспектування, навчитися кваліфіковано виявляти правопорушення, пов’язані з раціональним використанням, охороною та раціональним використанням природних ресурсів та забезпеченням екологічної безпеки. Екологічне інспектування – перевірка виконання природоохоронних вимог, використання природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки підприємствами, організаціями, установами, які здійснюють певну діяльність.

Головними завданнями курсу є наступні: довести до студентів основні методи та прийоми виконання екологічного інспектування на промислових та сільськогосподарських підприємствах та територіях; навчити правильно проводити державний контроль екологічно – небезпечних транспортних вантажів та відходів; навчатися складати протоколи адміністративних правопорушень в галузі природоохоронного законодавства.

Головною метою інспекторський перевірок є визначення екологічного стану об’єкту, ступеню і характеру його впливу на довкілля, дотримання вимог законодавства, норм і правил у галузі охорони природи, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, для своєчасного прийняття заходів по усуненню виявлених порушень та попередженню негативного впливу об’єкту на навколишнє природне середовище.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

Знати:

- основні завдання, функції та структуру Державної екологічної інспекції;

- завдання і функції головного державного інспектора України з охорони навколишнього середовища;

- завдання інспекторських перевірок;

- права та обов’язки природоохоронних інспекторів;

- порядок проведення інспекторських перевірок
- Перелік основних питань для здійснення планових заходів екологічного інспектування.

Вміти:

- здійснювати перевірку об'єкту;
- складати акти перевірки;
- складати протоколи про адміністративні порушення;
- виявляти правопорушення в галузі охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

3. Програма навчальної дисципліни **Модуль 1**

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Основні цілі, завдання і принципи екологічної інспекції. Громадський контроль в галузі охорони навколишнього природного середовища Державна екологічна інспекція, її завдання та функції. Структура Державної екологічної інспекції, права і повноваження. Взаємодія з центральними та місцевими органами державної виконавчої влади, органами місцевого і регіонального самоврядування та громадськими організаціями. Система управління кадрами в природоохоронному інспектуванні. Державні морські екологічні інспекції: Державна екологічна інспекція Азовського моря; Державна екологічна інспекція з охорони довкілля Північно-Західного регіону Чорного Громадський контроль в галузі охорони навколишнього природного середовища, його завдання, мета, функції. Основні функції, права та обов'язки громадських екологічних інспекторів. Види правопорушень, які мають право фіксувати громадські екологічні інспектори моря; Державна Азово-Чорноморська екологічна інспекція.

Тема 2. Порядок планування та проведення інспекторських перевірок з дотримання екологічного законодавства. Мета та завдання інспекторських перевірок. Планування перевірок та їх види (повні, цільові, комплексні). Основні етапи інспекторських перевірок: підготовка до перевірки;

перевірка об'єкту; оформлення „Акта про результати інспекторської перевірки”. Відповіальність за порушення порядку проведення інспектування та прав його суб'єктів.

Тема 3. Порядок проведення інспекторських перевірок промислових об'єктів. Основні матеріали і питання, які розглядаються при перевірці повітряно-охоронної діяльності (стационарні, пересувні джерела забруднення середовища). Документи і питання, які розглядають під час перевірки водоохоронної діяльності (водоспоживання, водовідведення, загальний санітарний стан території об'єкту).

Тема 4. Екологічне інспектування природно-заповідних територій. Контроль за додержанням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду Порядок здійснення, основні завдання, планування та організація державного контролю за дотриманням заповідного режиму та територіях та об'єктах прородозаповідного фонду. Перевірка територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Здійснення документальної перевірки ПЗФ. Перевірка територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі. Оформлення результатів перевірки.

Тема 5 Екологічне інспектування у галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу. Контроль за охороною, використанням та відтворенням тваринного світу (у тому числі водних живих ресурсів). Порядок здійснення, основні завдання, планування та організація державного контролю за дотриманням вимог охорони, використання та відтворення тваринного світу.

Модуль II

Змістовий модуль 2

Тема 6. Державне екологічне інспектування за використанням та охороною земель. Природоохоронне інспектування лісового господарства. Державна інспекція з контролю за використанням і охороною земель. Основні цілі і

завдання Держземінспекції; функції, права, структура Держземінспекції. Документи і питання, які розглядають під час перевірки ґрунтоохоронної діяльності. Інспекційна перевірка показників санітарного стану ґрунтів населених пунктів. Контроль за поводженням з придатними до використання пестицидами і агрохімікатами. Контроль за охороною, захистом, використанням, відтворенням лісів та інших рослинних ресурсів Основні матеріали і коло питань, які розглядаються під час інспектування лісового господарства. Інспекційні функції, завдання і структура Державного комітету лісового господарства та державних органів охорони лісів і безпеки праці.

Тема 7. Перевірка об'єкту з питань утворення, розміщення та зневідоження відходів. Дотримання санітарних норм в місцях складування відходів. Способи тимчасового зберігання відходів на території об'єкту та відповідність його класу небезпеки відходів. Оцінка можливості впливу місць складування відходів на стан підземних вод.

Тема 8. Екологічне інспектування за охороною та раціональним використанням водних ресурсів. Здійснення контролю за станом атмосферного повітря Контроль за охороною і використанням вод та відтворенням водних ресурсів. Основні порушення водного законодавства. Контроль за охороною довкілля автотранспортними підприємствами. Перевірка стаціонарних та пересувних джерел забруднення атмосферного повітря.

Тема 9. Екологічний контроль та інспектування за використанням та охороною надр. Дотримання вимог природного законодавства нафтovidобувними підприємствами та управліннями бурових робіт. Перевірка дотримання вимог з охороною надр при проведенні геологорозвідувальних робіт з виявлення й оцінки родовищ мінеральних вод.

Тема 10. Екологічне інспектування на митниці. Концептуальні засади державного екологічного контролю на кордоні. Екологічний контроль вантажів і транспортних засобів у

пунктах пропуску через державний кордон. Вимоги до маркування небезпечних вантажів. Особливості вивезення брухту чорних та кольорових металів. Особливості екологічного контролю об'єктів рослинного і тваринного світу. Екологічний контроль об'єктів рослинного та тваринного світу в пунктах пропуску через державний кордон. Радіаційний контроль на митниці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	усього	У тому числі	усього			У тому числі	л	п	ср
			л	п	ср				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Екологічне інспектування в Україні та за її межами

Тема 1. Основні цілі, завдання і принципи екологічної інспекції. Громадський контроль в галузі охорони навколошнього природного середовища.	14	2	2	10	14	1	2	10
Тема 2. Порядок планування та проведення інспекторських перевірок з дотримання екологічного законодавства	14	2	2	10	14	1		10
Тема 3. Порядок проведення інспекторських перевірок промислових об'єктів.	9	2	2	5	9		2	10
Тема 4. Екологічне інспектування природно-заповідних територій.	9	2	2	5	9	1		10

Тема 5. Екологічне інспектування у галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу.	14	2	2	10	14	1		12
Разом – зм. модуль 1	60	10	10	40	60	4	4	52
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Взаємодія екологічної інспекції з підрозділами державних установ.								
Тема 6. Державне екологічне інспектування за використанням та охороною земель. Природоохоронне інспектування лісового господарства.	14	2	2	10	14		2	10
Тема 7. Перевірка об'єкту з питань утворення, розміщення та знешкодження відходів.	14	2	2	10	14	1		10
Тема 8. Екологічне інспектування за охороною та раціональним використанням водних ресурсів. Здійснення контролю за станом атмосферного повітря	14	2	2	10	14	1		10
Тема 9. Екологічний контроль та інспектування за використанням та охороною надр.	9	2	2	5	9	1		10

Тема 10. Екологічне інспектування на митниці	9	2	2	5	9	1	2	12
Разом – зм. модуль 2	60	10	10	30	60	4	4	48
Всього:	120	20	20	80	120	8	8	108

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		с	з
1.	Відповіальність за порушення порядку проведення інспектування та прав його суб'єктів. Оформлення протоколів про адміністративні порушення.	2	2
2.	Розгляд справ та формування постанови про адміністративні правопорушення	2	2
3.	Основні права, обов'язки громадських інспекторів з охорони навколишнього середовища. Основні види адміністративних правопорушень, які мають право фіксувати громадські інспектори з охорони довкілля.	2	2
4.	Перевірка стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря. Перевірка пересувних джерел забруднення атмосферного повітря	2	2
5.	Організація інспекторських перевірок природоохоронної діяльності підприємств. Оформлення акту перевірки дотримання природоохоронної діяльності.	2	2
6.	Перевірка об'єктів з питань поводження з відходами	2	
7.	Перевірка водоохоронної діяльності промислових об'єктів	2	
8.	Порядок здійснення екологічного контролю експортних партій брухту чорних і кольорових металів підрозділами Державної екологічної інспекції.	2	

9.	Організація інспекторської перевірки з використання і охорони земель.	2	
10.	Проведення радіаційного контролю транспортних засобів і вантажів у пунктах пропуску через державний кордон та на митній території України.	2	
11.	Разом	20	10

6. Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає:

- опрацювання лекційного матеріалу (0,5 год./ 1 год. аудиторних занять) – 12 год.;
- підготовка до практичних робіт (0,5 год./ 1 год. аудиторних занять) – 12 год.
- підготовка та складання, екзаменів, контрольних робіт, тестування (6 годин на 1 кредит) – 18 год.;
- опрацювання окремих тем програми, або їх частин, які не викладаються на лекції (3,0 год./ 1 год. лекції, яка не передбачається) – 18 год.

Самостійна робота студентів стаціонарної форми навчання (окремі теми програми, або їх частин, які не викладаються на лекції)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		C	З
1	Державна інспекція охорони Чорного моря , її структура та права. Державна інспекція охорони Азовського моря, її структура та права.	10	14
2	Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії та культури. Порядок виявлення порушень та застосування заходів впливу до порушника.	10	14
3	Основні етапи радіаційного контролю транспортних засобів і вантажів, які переміщуються через державний контроль.	10	14

4	Інспекційні функції, завдання та структура державної рибоохорони.	10	14
5	Положення про Державну інспекцію з контролю за використанням і охороною земель.	10	14
6	Інспекція якості санітарного стану міста.	10	14
7	Екологічне інспектування та контроль у пунктах пропуску через державний кордон України.	10	12
8	Проведення державного контролю за охороною навколошнього природного середовища в автотранспортних підприємствах.	10	12
Всього		80	108

Додаткові види робіт

(індивідуальне навчально-дослідне завдання)

Мета ІНДЗ: проведення наукових досліджень в межах вивчення дисципліни, оволодіння навичками перекладу текстів іноземних мов, опанування пакетами прикладних програм.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) включає в себе проведення наукових досліджень при вивчені навчальної дисципліни. Підсумком виконання ІНДЗ є складання письмового звіту за темами спільно обумовленими студентом і викладачем.

Загальний обсяг звіту з виконання ІНДЗ становить до 10 сторінок. Звіт включає план, вступ, основну частину, висновки, список використаної літератури з обов'язковим цитуванням іноземних джерел та додатки. Звіт оформляється на стандартному папері формату А4 (210×297) з одного боку. Поля верхнє, нижнє та ліве – 20 мм, праве – 10мм Звіт може бути рукописним або друкованим і виконується українською мовою.

Захист звіту відбувається привселюдно у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем. За виконання ІНДЗ нараховується додатково до 10 заохочувальних балів. Звіти ІНДЗ передаються для зберігання в архів кафедри.

7. Методи навчання

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації (програмне забезпечення Power Point), роздатковий матеріал (ілюстрації, схеми, таблиці тощо за темою заняття), перегляд навчальних фільмів (програмне забезпечення Windows Media), дискусійне обговорення проблемних питань. На практичних заняттях виконуються прикладні завдання з основами науково-дослідного характеру й використанням Internet ресурсу.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни “Нормування антропогенного навантаження” проводять у письмовій формі. Контрольні завдання за змістовними модулями включають тестові завдання (питання 4-х рівнів складності (рівень I - дати відповідь на запитання “так” або “ні”; рівень II - дати вірну відповідь на запитання; рівень III - доповнити речення, вставити пропущені слова; рівень IV - визначити правильну відповідь серед приведених) або теоретичні питання.

Контроль самостійної роботи з тем і питань, які не розглядалися під час аудиторних занять здійснюється шляхом:

- 1) перевірки викладачем наявності текстів законспектованих тем і питань (лекційний конспект);
- 2) включення питань тем самостійного вивчення до поточних тестових контролів знань (тести);
- 3) включення питань тем самостійного вивчення до підсумкового контролю (тести).

За бажанням студента, ним може бути виконане індивідуальне науково-дослідне завдання з обраної тематики, яке оцінюється додатковими балами.

Підсумковий контроль знань відбувається у вигляді комп’ютерних тестів (модуль 1), які включають тестові питання та письмово у вигляді вирішення завдань за відповідними білетами.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінювання.

До підсумкового контролю знань допускаються студенти, що успішно відпрацювали практичні заняття.

9. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

10. Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	
0-34	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для практичних робіт з дисципліни «Екологічне інспектування» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями 101 «Екологія», 183 «Технологія захисту навколишнього середовища» денної та заочної форм навчання. 05-02-20 Прищепа, A. M. and Стецюк, L. M. and Брежицька, O. A. and Ковал'чук H.C.(2018) <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13266>

2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.

3. Комплект ілюстративного матеріалу у вигляді слайдів, електронних презентацій тощо.

4. Конспект лекцій та практичних завдань на електронному та паперовому носії.

2. Рекомендована література

Базова

- 1) Клименко М.О., Прищепа А.М., Клименко О.М. Екологічне інспектування. Навч. посібник. – Рівне: НУВГП, 2010. – 373 с.
- 2) Андрейцев В.І. Екологія і закон: Екологічне законодавство України. У 2-х кн. - К: Юрінком Інтер, 1998 – 250с.
- 3) Збірник методичних рекомендацій про державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства. - Чернівці, - Зелена Буковина, - 1996.
- 4) Положення про Державну екологічну інспекцію. – Затверждено постановою КМУ в редакції від 16 червня 2004 р., №770.
- 5) Положення про Державну екологічну інспекцію в областях, містах Києві та Севастополі. – Затверждено наказом Мінприроди від 19 грудня 2006 р., №548.
- 6) Положення про Державну Азово – Чорноморську екологічну інспекцію. Затверждено наказом Мінприроди від 6 грудня 2006 р., №526.
- 7) Положення про Державну екологічну інспекцію Азовського моря. – Затверждено наказом Мінприроди від 23 лютого 2004 р., № 64.
- 8) Порядок організації та проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства. – Затверждено наказом Мінприроди від 10 вересня 2008 р., №464.
- 9) Методичні рекомендації «Про порядок проведення інспекторських перевірок по дотриманню природокористувачами вимог законодавства по охороні навколошнього природного середовища». – Затверждено наказом Головної екологічної інспекції Мінприроди від 28 березня 1994 р., №7.
- 10) Методичні рекомендації «Про порядок виявлення порушень та застосування заходів впливу до порушників природоохоронного законодавства». – Збірник методичних рекомендацій про державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства». – За ред. А.М. Коренчука, В.Д. Солодкого. – Чернівці: Зелена Буковина, 1996. – с. 17-42.
- 11) Сівак В. К. Природоохоронне інспектування. Навч.

посіб./ В.К. Сівак, В.Д. Солодкий. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 200 с.

12) Порядок обмеження, тимчасової заборони (зупинення) чи припинення діяльності підприємств, установ, організацій і об'єктів у разі порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Затверджено постановою ВРУ від 29 жовтня 1992 р., №2751 – XII.

13) Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів. – Затверджено постановою КМУ в редакції від 17 грудня 2004 р., №1700.

14) Закон України «Про охорону атмосферного повітря». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього середовища. – Київ, Парламентське видавництво. – 2006, с. 79-95.

15) Закон України «Про охорону земель». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища. – Київ, Парламентське видавництво. – 2006, с. 96-119.

16) Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища. – Київ, Парламентське видавництво. 2006, с. 120-129.

17) Положення «Про встановлення рівнів шкідливого впливу фізичних і біологічних факторів на атмосферне повітря». – Затверджено постановою КМУ від 31 грудня 1993 р., №1092.

18) Інструкція «Про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві». – Затверджено наказом Мінприроди від 10 лютого 1995 р., №7.

19) Методичні рекомендації «Про нормативи часу при здійсненні робіт по держконтролю за додержанням природоохоронного законодавства». – Збірник методичних рекомендацій про державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства. – За ред. А.М. Коренчука, В.Д. Солодкого. – Чернівці: Зелена Буковина, 1996. – с. 201-213.

20) Інструкція «Вимоги до розміщення та обладнання місць відбору проб з газопилових потоків». – Там же. – с. 214-216.

21) Положення «Про проведення операції «Чисте повітря».

22) Інструкція «Про відбір проб води». – Там же. – с. 217-220.

23) Методичні рекомендації «Про здійснення екологічного контролю за впливом тваринницьких комплексів на водні об'єкти». – Там же. – с. 128 – 134.

24) Порядок планування та проведення перевірок з питань здійснення державного контролю за використанням та охороною земель. – Затверджено наказом Держкомітету по земельних ресурсах від 12 грудня 2003 р., №312.

25) Свояк Н.І. Екологічне інспектування. – Черкаси: Вертикаль, 2008. – 464 с.

Допоміжна

26) Малишко М.І. Основи екологічного права України. – К., 1999.

27) Інструкція з оформлення державними інспекторами з контролю за використанням і охороною земель Держземінспекції та її територіальних органів матеріалів про адміністративні правопорушення. – Затверджено наказом Держкомітету по земельних ресурсах від 28 квітня 2009 р., №205.

28) Порядок встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору. – Затверджено постановою КМУ від 1 березня 1999 р., №303.

29) Інструкція про порядок обчислення та сплати збору за забруднення Навколишнього природного середовища. – Затверджено наказом Мінприроди та Державної податкової адміністрації від 19 липня 1999 р., №544/3837.

30) Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяніх державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів. – Затверджено наказом Мінприроди від 20 липня 2009 р., №389.

31) Збірник методичних рекомендацій про державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства. – за ред. А.М. Коренчука, В.Д. Солодкого. – Чернівці: Зелена Буковина, 1996. – 248с.

32) Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища. Збірник законодавчих актів. – Київ,

Парламентське видавництво, 2006. – 200c.

33) Екологія і закон. Екологічне законодавство України у двох книгах. – За ред.. В.У. Андрейцева. – Київ, Юрінком Інтер, 1998. – Кн. I 699 с., Кн. II 575 с.

12.Інформаційні ресурси

- 1.** Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuvgov.ua/>
- 2.** Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua/>
- 3.** Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>,
http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php
- 4.** Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 2.** 5. Міністерство екології та природних ресурсів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://menr.gov.ua/>

Національний університет
водного господарства
та природокористування

20

Національний університет
водного господарства
та природокористування